

MAJSTER PAVOL Z LEVOČE

ANJEL Z OLTÁRA

NARODENIA PÁNA (REPLIKA)

Máte doma niečo vyrezané z dreva? **Umelecký rezbár** je umelec, ktorý vyrezáva z dreva rôzne predmety s pôsobivými detailmi. Rezbár **Majster Pavol z Levoče** je pre nás trochu tajomstvom. Nepoznáme totiž jeho priezvisko a ani nevieme, odkiaľ na Slovensko prišiel. Isté však je, že pred viac ako 500 rokmi sa usadil v Levoči, kde vytvoril umelecké skvosty.

Na obrázku je replika sochy **anjela**, ktorý sa nachádza v Bazilike sv. Jakuba v Levoči. **Replika** je umeleckého diela, ktoré sa zhoduje s pôvodným dielom, teda originálom. Obaja anjeli sú rovnakí. Táto replika však nie je vyrezaná z dreva. Je vytvorená z epoxidu a nachádza sa v *Slovenskom národnom múzeu – Spišskom múzeu v Levoči*.

Epoxid je špeciálny materiál, z ktorého sa dajú vytvárať aj sochy.

Tvorbe Majstra Pavla je venovaný dom Majstra Pavla v Levoči, ktorý je otvorený pre verejnosť. Ako by sa volal dom, ktorý by bol venovaný tebe? Akú prácu by zrkadlil?

Nakresli dom, v ktorom by boli uložené výsledky tvojej práce.

Drevené piesne

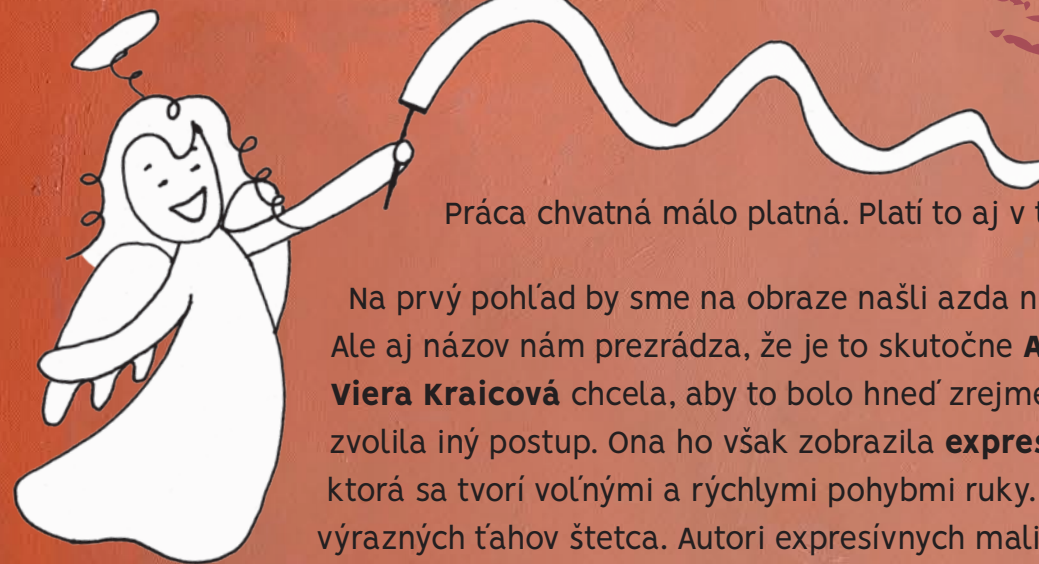
Polienko v lese
rozprávku nesie:
arómy jari,
spev na konári,
jazvy od mrazu,
sny, čo sa zrazu
pod kôru skryli,
zubiská píly
i mokrú jeseň.
Skôr, než tú pieseň
plamienok schrumne,
majster ho umne
pred pieckou schráni.
Poťážka v dlani,
priloží ucho.
Pod kôrou suchou
začuje slová.
V srdci ich schová.
Tú melódiu
dlátka už ryjú
citlivo, presne.
Drevené piesne.

VIERA KRAICOVÁ

Anjel v červenom

1970, plátno, olej, 80 x 65 cm, Slovenská národná galéria

Práca chvatná málo platná. Platí to aj v tomto prípade?

Na prvý pohľad by sme na obraze našli azda niečo iné ako anjela. Ale aj názov nám prezrádza, že je to skutočne **Anjel**. Keby autorka **Viera Kraicová** chcela, aby to bolo hneď zrejmé, určite by pri tvorbe zvolila iný postup. Ona ho však zobrazila **expresívnou maľbou**, ktorá sa tvorí voľnými a rýchlymi pohybmi ruky. Vzniká tak spleť výrazných ťahov štetca. Autori expresívnych maliieb nemaľujú rýchlo preto, lebo chcú mať prácu čo najskôr hotovú. Robia to preto, že rýchle ťahy štetca zanechávajú jedinečné stopy.

Na obraze rozoznávame hlavu, telo i krídla anjela. Pohyby ruky autorky pri maľovaní sa stali veľmi dôležitými a výsledok je ohromujúci. Čo povieš?

Namaľuj sem obraz iba tromi farbami a rýchlymi ťahmi štetca. Môžeš použiť aj fľkanie farby a kvapky, ktoré stekajú zo štetca.

Karneval

Ukryl som sa do farieb,
schovávam sa v perí,
maskujem sa škraboškou.
Deti, kto mi verí?

Dnes len radosť. Žiaden svár.
Uhádnite, prosím,
kto som ja a kde mám tvár?
Komu radosť nosím?

Dnes nás tanec zamotal
do farebných sietí.
Dnes je v nebi karneval.
Tak – smiem prosiť, deti?

VLADIMÍR KOMPÁNEK

ANJEL

1980, drevo, polychrómia, 9 x 9 cm, súkromný majetok

Čo všetko nájdeš vo svojej izbe? Všimni si, koľko máš vecí na hranie. Kedysi hračiek nebolo. Deti si vystačili s dreveným koníkom alebo handrovou bábikou. To bolo radosti, keď nejaké otec priniesol z jarmoku!

S drevenými hračkami sa spája tvorba umelca **Vladimíra Kompánka**. Bol spätý s dedinou a prírodou. Práve tam našiel **námety**, teda nápady pre svoju tvorbu. Pri vymýšľaní umeleckých hračiek sa v spomienkach rád vracal do svojho detstva, ktorým sa nechal inšpirovať. Jeho anjeli majú jednoduché tvary a čisté veselé farby. Čo robia? Sú tiež veselí?

Autor netvoril len malé predmety, akými sú **Anjel** a **Anjel pána**. Maľoval obrazy a vytvoril aj **plastiky** umiestnené napríklad na ihrisku pri bytovkách v Piešťanoch. Uznaj, umenie rovno pod oknami. Jeho sochy sú už časom ošúchané, ale stále majú svoje čaro.

Plastiky Vladimíra Kompánka na sídlisku Prednádražie v Piešťanoch